

Asia: VN/20577/2021

Loviisan ydinvoimalaitoksen ympäristövaikutusten arviointiselostus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto Loviisan ydinvoimalaitoksen YVA-selostuksesta

Loviisa ydinvoimalan 1 ja 2 –yksiköiden voimassa olevat käyttöluvut päättyvät vuosina 2027 ja 2030. YVA-menettelyssä on tarkasteltu kolmea eri vaihtoehtoa ydinvoimalaitoksen jatkotoiminnalle. Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa Loviisan ydinvoimalaitoksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

YVA menettelyssä tarkastellut vaihtoehdot

VE1: Molempien laitousyksiköiden käyttöä jatketaan noin 20 vuodella voimassa olevien käyttölupajaksojen jälkeen. Myös ydinpolttoaine- ja ydinjätehuollon kannalta tarpeellisten rakennusten ja varastojen sekä loppusijoituslaitoksen käyttö jatkuisi tarvittavine laajennuksineen. Ydinvoimalaitoksella olisi mahdollista käsitellä, välivarastoida ja loppusijoittaa myös pieniä määriä muualla Suomessa syntynyttä radioaktiivista jätettä.

VE0: Ydinvoimalaitos poistetaan käytöstä voimassa olevien käyttölupajaksojen päätyttyä. Laitousyksiköiden ydinjätehuollon kannalta tarpeellisten rakennusten ja varastojen sekä loppusijoituslaitoksen käyttö jatkuu, kunnes ne käyvät tarpeettomiksi ja poistetaan käytöstä.

VE0+: Vaihtoehto on muutoin sama kuin VE0, mutta ydinvoimalaitoksella on lisäksi mahdollista käsitellä, välivarastoida ja loppusijoittaa myös pieniä määriä muualla Suomessa syntynyttä radioaktiivista jätettä.

Hankealueen maakuntakaavatilanne

YVA-selostuksessa on kuvattu oikein maakuntakaavan ohjausvaikutus hankkeeseen. Uudenmaan liitto on YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa 26.10.2020 todennut, että Loviisan ydinvoimalan YVA-ohjelmassa esitetyt hankevaihtoehdot VE1, VE0 ja VE0+ ovat kaikki voimassa olevien maakuntakaavojen sekä maakuntavaltuuston 25.8.2020 hyväksymän Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava mukaisia.

Lausunnon antamisen jälkeen Helsingin hallinto-oikeus (HaO) kielsi välipäätöksellään 22.1.2021 valtuuston hyväksymispäätösten täytäntöönpanon kaavoista jätettyjen valitusten perusteella. Kaavasta tehdyt valitukset eivät koskeneet Loviisan ydinvoimalaa.

HaO antoi 24.9.2021 kaavasta tehdyistä valituksista päätöksen, jonka mukaan täytäntöönpanokiello ei ole enää voimassa siltä osin kuin valitukset on hylätty, ja kaava on siten pääosin tullut voimaan. Päätöksessään HaO kumosi valitusten perusteella maakuntakaavoja koskevat päätökset, joilla oli kumottu aiemmissa maakuntakaavoissa olevia Natura 2000 -alueisiin ja luonnonsuojelualueisiin liittyviä merkintöjä. Aiemmissa maakuntakaavoissa esitetyt suojelumerkinnät jäivät siten voimaan. Lopullisen päätöksen valitusten osalta tekee Korkein hallinto-oikeus, jonne HaO:n päätöksestä oli mahdollisuus valittaa.

Uudenmaan liitto katsoo, että HaO:n päätös ei muuta liiton aiemmin lausumaa, jonka mukaan YVA menettelyssä tutkitut vaihtoehdot ovat voimassa olevan maakuntakaavatilanteen mukaisia.

Uudenmaan liitto katsoo, että ydinvoimalan toiminnan jatkaminen nykyisen käyttöluopajakson (2027/2030) päätyttyä (VE1) toteuttaisi YVA- menettelyssä tutkituista vaihtoehdoista parhaiten voimassa olevan Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan yleistä suunnittelumääräystä ilmaston kannalta kestävään energiajärjestelmään siirtymisestä.

Uudenmaan ilmastotavoitteet

Nykyisen Suomen hallituksen hallitusohjelman (2019) tavoitteena on, että Suomi on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointiyhteiskunta. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää nopeutettuja päästövähennyksiä kaikilla sektoreilla sekä hiilinielujen vahvistamista.

Uudenmaan maakuntavaltuusto on vuonna 2017 asettanut tavoitteeksi, että Uudenmaan maakunta on hiilineutraali vuonna 2035. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on laadittu ilmastotyötä linjaava Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartta, jossa tunnistetaan työn painopisteet. Yhtenä tiekartan toimenpiteenä on tunnistettu ydinvoiman tuotannon jatkosta päättäminen.

Uudenmaan liitto katsoo, että Loviisan ydinvoimalan laitosten käytön jatkaminen tukisi Suomen hallituksen ohjelman mukaista Suomen tavoitetta hiilineutraalisuudesta vuonna 2035 sekä Uudenmaan maakunnan omaa hiilineutraalisuustavoitetta.

Uudenmaan liitto pitää hankkeesta tehtyä vaikutusten arviointia riittävänä. Uudenmaan liitolla ei ole huomautettavaa YVA-selostuksessa tehtyihin johtopäätöksiin.

Salmi Petra
Uudenmaan liitto - Va. aluesuunnittelun johtaja Paula Autioniemi,
Suunnittelupäällikkö Kaarina Rautio